

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

164. An Nouitius ob delictum ab eo ante Religionis ingressum commissum, sit à iudice laico puniendus, etiam si hoc in fraudem fecerit? Et an in hoc euentu ad summum possit prædictus Nouitius puniri à ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76442](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76442)

nostro P. Peregrinus in consil. pari. 2. cap. 5. litera R. §. 6. sic ait. Dubitari potest an Novitius cum licentia Patris Generalis acceptatus in nostra Religione ante pubertatis annū sit propriè Novitius, ita ut gaudeat privilegio Canonis. Respondeo quod largè dicitur Novitius, tamen cum valeat ingressus, gaudebit etiam privilegio Canonis concessio Novitiis. Ita ille, qui, ut vides ex solo legitimo ingressu in nostram Religionem concedit impuberibus privilegium Canonis. Ergo, &c.

4. Nota etiam quod post hæc scripta inveni supradictam sententiam docere etiam Ambrosium Marchinum Archiepiscopum Calaguritanum in Resolutione pro Ordin. militariibus art. 6. num. 58. ubi sic ait. [Antequè el admittido a la Religion, ante pubertatis non sea propriamete novicio, goza del privilegio del Canon concedido a los Novicios; y se repura por Ecclesiastico y como parte imperfecta, y adherente a la Religion por la misma razon ha de gozar del privilegio del fuero.] Ita ille. Quæ quidem omnia à fortiori procedūt in nostris Novitiis hospitibus. Ergo, &c. Adde quod, si secundum Bordonum in Consiliis Regularibus y resol. 28. n. 19. & Bonacinā disp. 2. de excomm. q. 4. punct. 3. nu. 10. Illi qui assumptio aliquo habitu religioso adhibentur ad servitiā & obsequiā Monialium, & ad petendam pro ipsis elemosynam gaudent privilegio Canonis; quanto magis eo gaudere debent Hospites nostræ Religionis, ex rationibus superius dictis. Dicendum est igitur illos non solum gaudere privilegio Canonis, sed etiam fori, quod probatur ex doctrina quam tenet P. Suarez contra Regem Angliæ lib. 4. cap. 29. num. 7. Layman lib. 4. tract. 9. cap. 7. num. 1. & me citato Marchinus ubi supra art. 4. num. 37. asserentes, quod qui gaudet privilegio Canonis, debet etiam gaudere privilegio fori.

5. Sed difficultas est, an supradicti Novitij hospites gaudere etiam debeant privilegio exemptionis gabellarum, si aliqua bona possiderent; & quidam vir doctus licet mordicus mecum teneret supradictos gaudere, ut visum est, privilegio fori, & Canonis, tamen quoad privilegium exemptionis gabellarum, valde dubitabat, quia aiebat ipse, bona supradictorum non pertinent vilo pacto ad Religionem. Sed si hæc ratio esset admittenda contra nostros Hospites, procederet etiam absolute quoad omnes alios Novitios; nam eorum bona non pertinent ad Religionem; cum sit penes ipsos eorum dominium, & ipsi illa vendunt, donant, &c. Sed cum hoc non obstante, communiter asserant Doctores, ut alibi sæpius satis probavi, & probat novissime Palaus tom. 3. tract. 16. disp. 1. punct. 11. num. 9. & me citato, Trullench in Decalog. tom. 2. lib. 7. cap. 12. dub. 5. num. 26. nempe Novitios gaudere exemptione gabellarum, ita etiam gaudere nostros hospites dicendum est, qui largo modo etiam dicuntur Novitij & sunt personæ Ecclesiasticæ. Ergo, ut tales cum gaudeant privilegio fori, & Canonis, debent etiam gaudere privilegio exemptionis gabellarum. Nec obstat dicere; quod ex diuersis non sit illatio, leg. Papinianus, ff. de minor. Et ideo Clerici coniugati, & Laici seruientes Episcopis, licet gaudeant privilegio fori, non tamen gaudent privilegio gabellarum. Nam respondeo cum Ambrosio Marchino ubi supra quod quando fundamentum concedendi hæc privilegia est idem tunc bene valet illatio; sed in nostro casu fundamentum concedendi dictis hospitibus privilegium est, quia sunt personæ Ecclesiasticæ, & comprehenduntur sub nomine Novitiorum; ergo sequitur gaudere his tribus privilegiis fori, Canonis, & exemptionis gabellarum, quia sunt inter se connexa; nisi in casu quod iura illa diuide-

rent, & limitarent, ut est in casu Clericorum coniugatorum; & ad casum de familiaribus Laicis Episcopi; respondeo privilegium non esse idem; nam non conceditur eis quia sunt personæ Ecclesiasticæ, sed quia sunt familiares Episcopi, qui de iure habent familiam armatam, & exemptam. Ad argumentum verò quod Hospites retineant dominium suorum bonorum, respondeo quod hoc non impedit quin dicta bona sint bona personarum Ecclesiasticarum.

in Ref. not. præterita per totam

RESOL. CLXIV.

An Novitius ob delictum ab eo ante Religionis ingressum commissum, sit à iudice laico puniendus, etiam si hoc in fraudem fecerit?

Et an in hoc euentu ad summum possit prædictus Novitius puniri à iudice seculari in pecunia, & bonis, non autem in corpore? Ex part. 3. tract. 1. Ref. 33.

§. 1. Hanc questionem ex Neotericis latè tractat Bartholomæus de Vecchis in praxi Novitiorum asp. 12. per rotam, ubi num. 11. sic asserit. In eo casu in quo ingressus in Religionem factus fuit cum fraude, licet habitu criminofus iuxta Sixti V. constitutionem omnibus habitibus Religionis spoliati, puniri que debeat à iudice seculari, ac si Religionem ingressus non esset; at tamen quia hæc constitutionem in hac parte moderatus fuit Clemens VIII. ingressus Religionis dicitur validior ad hoc, ut Novitius privilegio fori gaudeat instar clerici, qui statum clericalem cū fraude assumpsit. Et ideo quemadmodum hic clericus puniri nequit à iudice seculari corporaliter sed solum in pecunia, & bonis, ita ut idem iudex secularis sit iudex tantum causa, non autem Persona; ut docet communiter Iurista. Ita eodem prorsus modo Novitius in hoc euentu ad summum puniri potest à iudice seculari in pecunia, & bonis, non autem in corpore.

Sup. hoc in Ref. seq. lege doctrinā Ref. not. seq.

Pro Clerico iur. in Ref. III. & 132. & in fine Ref. not. præterita.

2. Dixi ad summum, quia est etiam satis probabile nequaquam posse puniri Novitium in Pecunia, & bonis à iudice seculari, etiam si cum fraude veniat ad Religionem, provt latè doctèque probat Marra de iuris d. part. 4. cent. 2. cap. 121. à n. 22. usque ad finem; qui in ingrediente Religionem non admittit præfatam distinctionem, an scilicet sit cum fraude ingressus, nec nò; sed sustinet cognosci iudicarique debere in omni euentu, per iudicem Ecclesiasticum. Ita etiam obseruari debet quidquid in contrarium doceat Bonac. de legib. disp. 10. q. 2. punct. 1. §. 6. num. 6. qui citat Molin.

RESOL. CLXV.

An iudex laicus possit punire aliquem, qui post diffamationem, & inquisitionem homicidij ingressus est Religionem?

Et in prædicto casu, an talis Novitius puniri possit tantum in pecunia, & bonis à iudice seculari, non autem in corpore, etiam si cum fraude ingressus sit Religionem? Ex part. 4. tr. 1. Ref. 95.

§. 1. De hoc casu controuersia mihi fuit cum quodam Iuriconsulto, qui in facti contingentia adducebat pro parte affirmatiua Bullam Sixti. V. & quod delinquens in tali casu præsumatur habitum Religionis in fraudem suscipisse.

Sup. hoc in Ref. præterita, sed lege etiam doctrinam Ref. not. seq.

2. Verum ego negatiuam sententiam teneo, quam in terminis docet Homobonus in consuls. moral. vol. 1.

hæc cum... in Ref. not. seq. lege doctrinā Ref. not. seq. Pro Clerico iur. in Ref. III. & 132. & in fine Ref. not. præterita. Sup. hoc in Ref. præterita, sed lege etiam doctrinam Ref. not. seq. Sup. hoc in Ref. præterita, sed lege etiam doctrinam Ref. not. seq.

IN NATI... TO... X... E... III...